

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

**24ste jaargang
nr. 14 – 7 mei 2019**

In het Bulletin van Vragen en Antwoorden worden vragen van Raadsleden en de antwoorden daarop letterlijk en volledig opgenomen. Elke briefschrijver is verantwoordelijk voor zijn/haar tekst waarvan de inhoud niet bindend is voor het stadsbestuur.

Vraag 940: Raadslid Pol Van Den Driessche (15/04/2019)

Voorstel om rol van Bruggeling als ontdekker en wereldreiziger blijvend te herinneren

Volgend jaar is het precies 500 jaar geleden dat de Bruggeling "Roeland van Brugge" meevoer op de eerste reis rond de wereld. Hij ontdekte in het zuiden van het huidige Chili ook de route naar de Stille Oceaan. De berg van waarop hij die zeestraat zag en aanwees is naderhand naar hem genoemd, "Monte Campana de Roldan".

Meer toelichting vindt u in de aangehechte nota.

We stellen u voor deze verjaardag aan te grijpen om deze opmerkelijke Bruggeling te herdenken en hiervan gebruik te maken om onze internationale uitstraling ook op maritiem vlak te versterken.

- - -

Roeland, verspaanst tot Roldàn, was kanonnier aan boord van een van de schepen van Ferdinand die Magellaan, de Portugees die in Spaanse dienst de eerste reis rond de wereld maakte. Dat was in 1520, dus volgend jaar precies 500 jaar geleden. Het was Roldàn en niemand anders die een zeestraat naar de Stille Oceaan vond, later de "Straat van Magellaan" genoemd. Tussen Patagonië en Vuurland.

Dat ging zo.

De Bruggeling Roeland kreeg in november 1520 de opdracht om te onderzoeken of er een uitweg was naar een oceaan. Hij ging, samen met enkele zeelui, in een sloep op verkenning. Roeland klom op een heldere dag op een hoge afgeronde heuvel en zag dat de doorgang eindigde in een grote zee.

Volgens de overlevering kreeg kapitein Magellaan tranen in de ogen kreeg toen Roeland van Brugge hem dit meldde, een ware doorbraak. In de Straat van Magellaan heet deze berg van 755 meter hoog sindsdien de "Monte Campana de Roldán", vernoemd naar de Brugse kanonnier. Dat is zeer opmerkelijk, ook al omdat het één van de zeldzame plaatsnamen is die werd vastgelegd op de kaarten uit die tijd: de wereldmap van 1529, de later beroemde Mercator "Mappe Mundi". Of nog: een Bruggeling voer mee met de eerste reis rond de wereld, hij ontdekte de route naar de Grote Oceaan én er staat een naam van een Brugse kanonnier op de eerste wereldkaarten uit de 16e eeuw!

De ontdekking van de Straat van Magellaan in 1520 betekende voor Spanje de toegang via de westelijke zeeroute naar de specerijeilanden. Dit stond garant voor meer wereldhandel en dus voor meer welvaart.

Hoe het dan verder afliep met Roeland van Brugge? Uit documenten weten we dat hij niet behoorde tot de achttien overlevenden die op 8 september 1522 in Sevilla aankwamen. De Bruggeling werd in juli van dat jaar immers op een van de Kaapverdische Eilanden door de Portugezen gearresteerd toen hij op zoek was naar levensmiddelen en water. Roeland werd naderhand wel vrijgelaten en hij arriveerde pas veel later via Lissabon in Sevilla aan. Onze Roeland zou drie jaar daarna nog eens deelnemen aan een tweede Spaanse expeditie, met bestemming de Molukken. Daar werd hij bij een gevecht zwaar verminkt. Hij zou Brugge nooit meer terugzien.

Dit verrassende historische feit mogen we niet vergeten en kunnen we vooral aangrijpen om Brugge als een stad van durvers en doorzetters te promoten en als eeuwenoude havenstad. Dit historische feit zegt iets over de uitstraling van Brugge en over het lef van Bruggelingen. Brugge had altijd een band met de zee, de poort naar de wereld.

Om die wereld te verkennen én om handel te voeren met anderen.

We zouden de stedelijke diensten kunnen vragen om voorstellen uit te werken. Zelf denk ik aan een tentoonstelling of een brochure. Ook een blijvende herinnering aan deze merkwaardige Bruggeling, zoals een straatnaam of een plek in de haven (dok of kade of gebouw), lijkt me aangewezen.

We kunnen tegelijk een van de scheepvaartmaatschappijen en rederijen die vaak kiezen voor Zeebrugge om een van hun schepen de naam "Roeland (of Roldàn) van Brugge" te geven. Dat alles gebeurt best in samenwerking met ons havenbestuur.

<https://mapcarta.com/20091520>

Antwoord 940:

500 jaar Roeland van Brugge

De figuur van Roeland van Brugge en zijn betekenis voor de ontdekking van straat van Magellaan zijn door de heer Marcel Van Brussel in de verf gezet.

Onze hoofdarchivaris heeft in 2008, als redactiesecretaris van het heemkundig tijdschrift Brugs Ommeland, reeds een bijdrage van de hand van de heer Van Brussel over deze merkwaardige figuur opgenomen.

Deze bijdrage bevat – wat gebruikelijk is voor dergelijke onderzoeken – door gebrek aan bronnenmateriaal een aantal hypothesen en berust op een aantal overleveringen. Zo is er geen

zekerheid over zijn juiste familienaam. In Spaanse archiefbronnen is er sprake van de Bruggeling Roldan de Argote. Voornaam en familienaam waren toen al 'verspaanst'. Het is dus gissen wat zijn Vlaamse naam was. Men vermoedt 'Roeland Herregots' (of een variant daarvan). Van deze naam is tot nog toe geen spoor teruggevonden in Brugse archiefdocumenten. Dit is ook niet zo ongebruikelijk, want hij was van gewone komaf. Hij zou geboren zijn omstreeks 1498, toen er nog geen doopregisters werden bijgehouden.

We merken ook op dat deze auteur vandaag nog via voordrachten het bestaan en de rol van Roeland van Brugge onder de aandacht brengt. We zijn de heer Van Brussel daar zeer erkentelijk en dankbaar voor. Het stadsbestuur zal de Commissie voor Toponymie en Straatnamen voorstellen om de naam van Roeland van Brugge op te nemen op de lijst van merkwaardige Bruggelingen die in aanmerking komen om een straatnaam te krijgen.

Vraag 941: Raadsleden Geert Van Tieghem en Pol Van Den Driessche (25/04/2019)

Betreft: schending artikel 18 van het huishoudelijk reglement

We willen formeel protest aantekenen tegen wat gebeurde tijdens het berek dd. 24/4 eerder deze week toen het punt over de nieuwe museumsite werd besproken.

Tot onze verbijstering nam het raadslid, dat tegelijk voorzitter is van een van de in dit dossier betrokken vzw's, deel aan de beraadslaging over deze zeer belangrijke aangelegenheid.

Dit is ongehoord en flagrant strijdig met het huishoudelijk reglement (artikel 18).

We durven er op rekenen dat u streng en gepast zult optreden tegen dit onaanvaardbare gedrag dat niet voor herhaling vatbaar is.

Antwoord 941:

Schending artikel 18 van het huishoudelijk reglement

Wij nemen akte van uw protest tegen de aanwezigheid van raadslid Doenja Van Belleghem, tevens voorzitter van een in dit dossier betrokken vzw, tijdens het berek dd. 24 april 2019.

Tijdens voornoemd berek presenteerde de hoofdcoördinator het dossier "museumsite". Raadslid Van Belleghem nam tijdens de inhoudelijke toelichting op geen enkel moment het woord, ook kwam zij op geen enkel moment tussen. Ondanks haar passieve houding had raadslid Van Belleghem tijdens dit punt inderdaad even de zaal moeten verlaten of tussen het publiek moeten plaatsnemen.

Raadslid Van Belleghem werd daarop ondertussen aangesproken en uiteraard heeft zij niet deelgenomen aan de beraadslaging over dit dossier tijdens de gemeenteraad, zoals reeds in maart ll. met haar afgesproken. Ook raadslid Karin Robert deed dit.

In de toekomst zullen wij met nog meer aandacht erop toezien dat het huishoudelijk reglement gevolgd wordt. Mocht u desondanks echter ooit nogmaals getuige zijn van dergelijke overtredingen, aarzel dan in de toekomst zeker niet om vooraleer over dat punt beraadslaagd wordt de voorzitter van het berek en/of algemeen directeur of zijn vervanger hierop te wijzen.